

MAHA

sectorstudie 2024

Cijfers 2023/2024

Steekproef

Ziekenhuisactiviteit

Resultaten

Uitdagingen personeel

Balans en investeringen

Besluit

sectorstudie

Steekproef

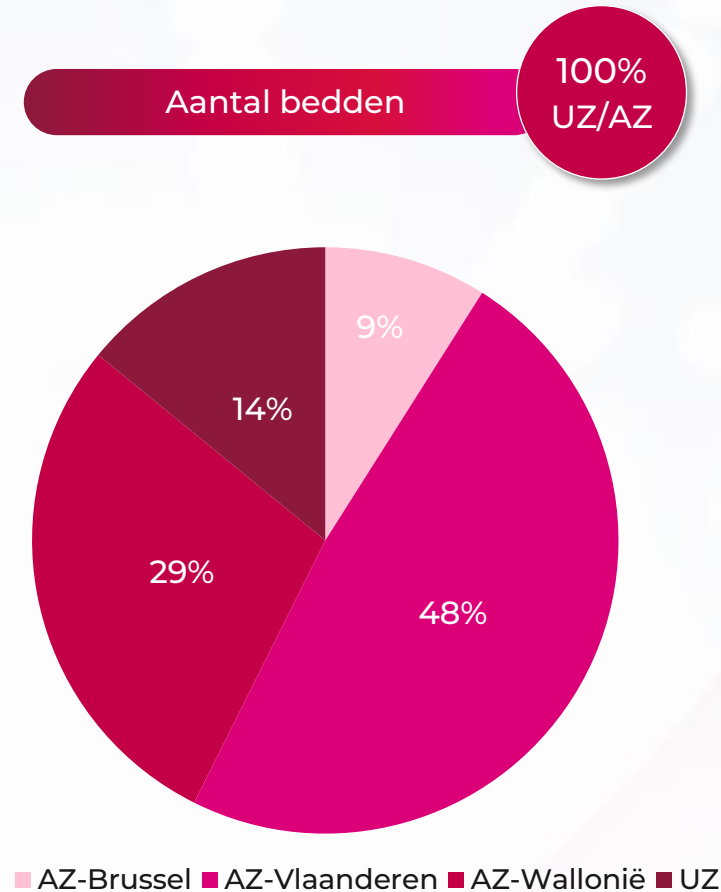
Steekproef van de analyse

Instellingen	
Brussel	7
Vlaanderen	48
Wallonië	34
Totaal AZ	89

89 AZ (* 93 erkenningsnummers)

Steekproef van de enquête

(cijfers 2024 = 64 AZ (72%) maar steekproef verschilt naargelang de vragen)

Ziekenhuisactiviteit

De groei in klassieke activiteit vakt af

Omslag naar daghospitalisatie is een feit

Evolutie 2019-2023

- Klassieke opnames: **-4,7%**
- Niet-chirurgische daghospitalisatie: **+12,7%**
- Chirurgische daghospitalisatie: **+33,1%**

Steekproef = N83

in duizend

1800

1600

1400

1200

1000

800

600

400

200

0

2019

2020

2021

2022

2023

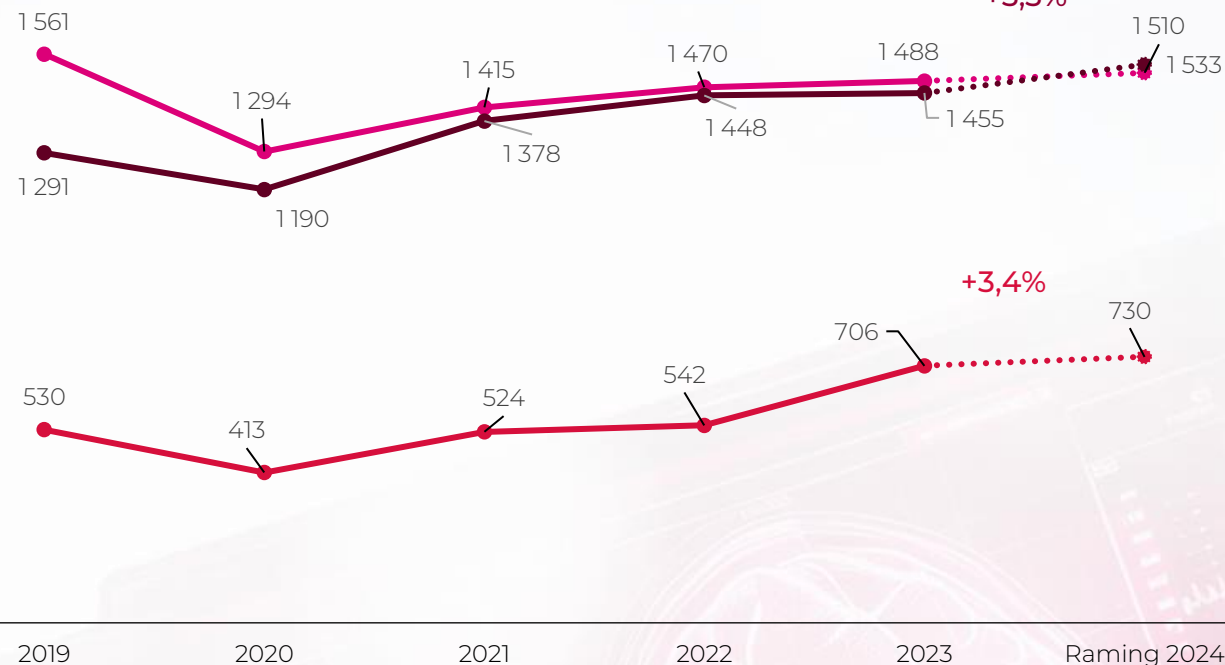
Raming 2024

Klassieke opnames en daghospitalisatie

+7,9%
tov
2019

+5,3%

+3,4%

—●— Klassieke opnames

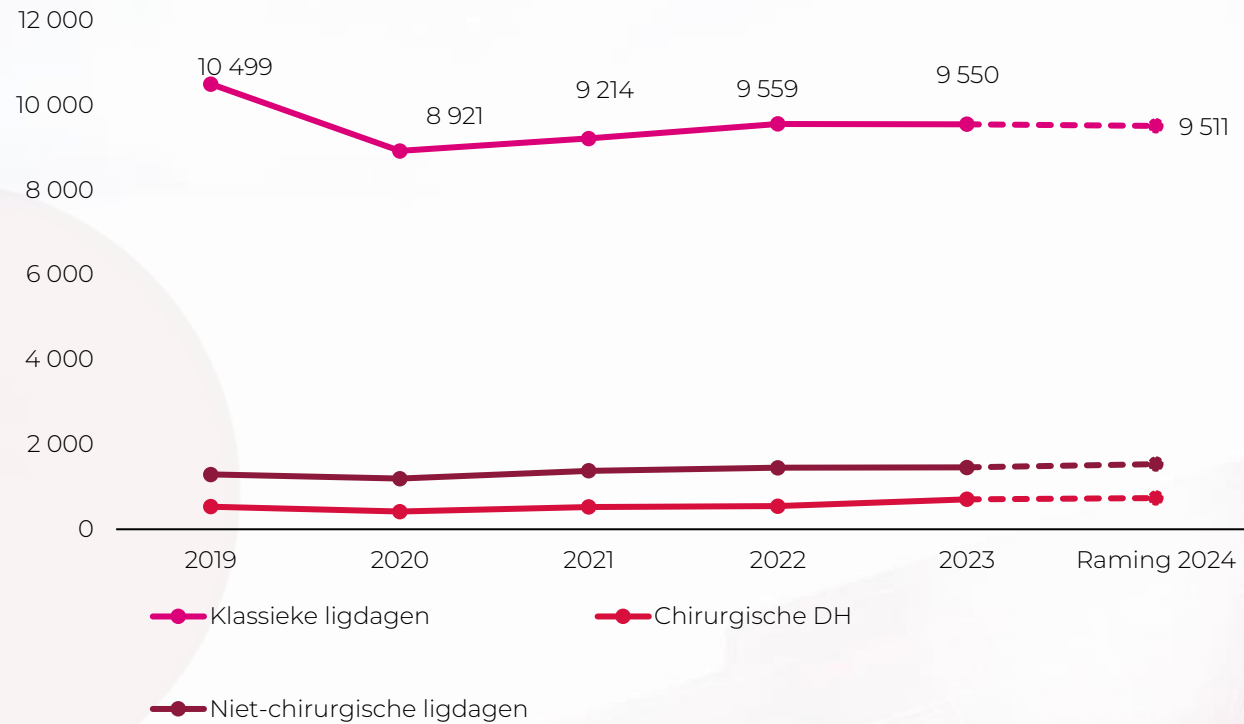
—●— Niet-chirurgische daghospitalisatie (zonder mini-forfaits)

—●— Chirurgische daghospitalisatie

Ligdagen **lager** dan 2019

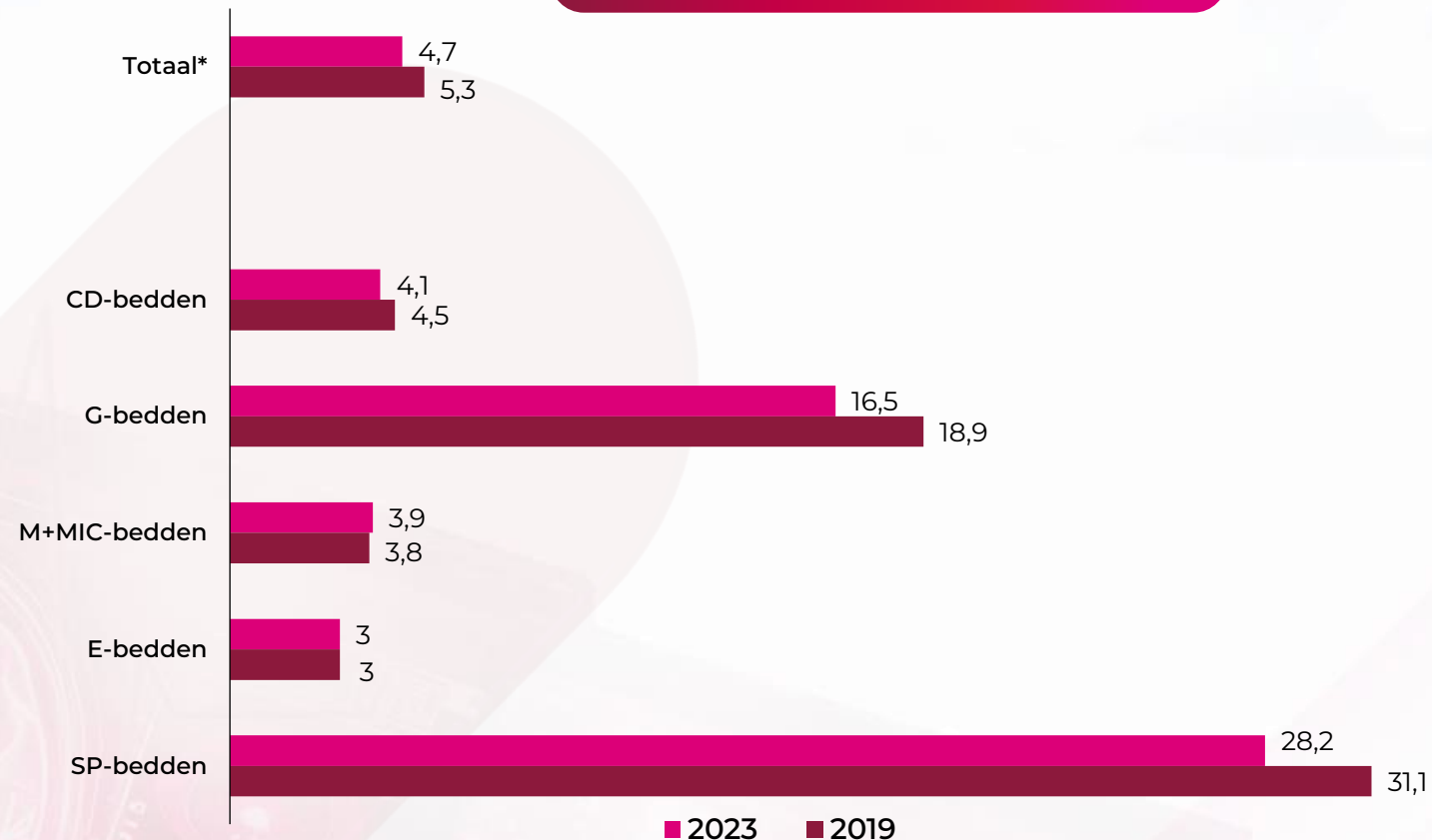
Gerealiseerde ligdagen
Klassieke en daghospitalisatie (DH)

-4,9%
tov
2019

Bij de klassieke opnames daalt
de ligduur behalve voor
moeder- en kindafdeling

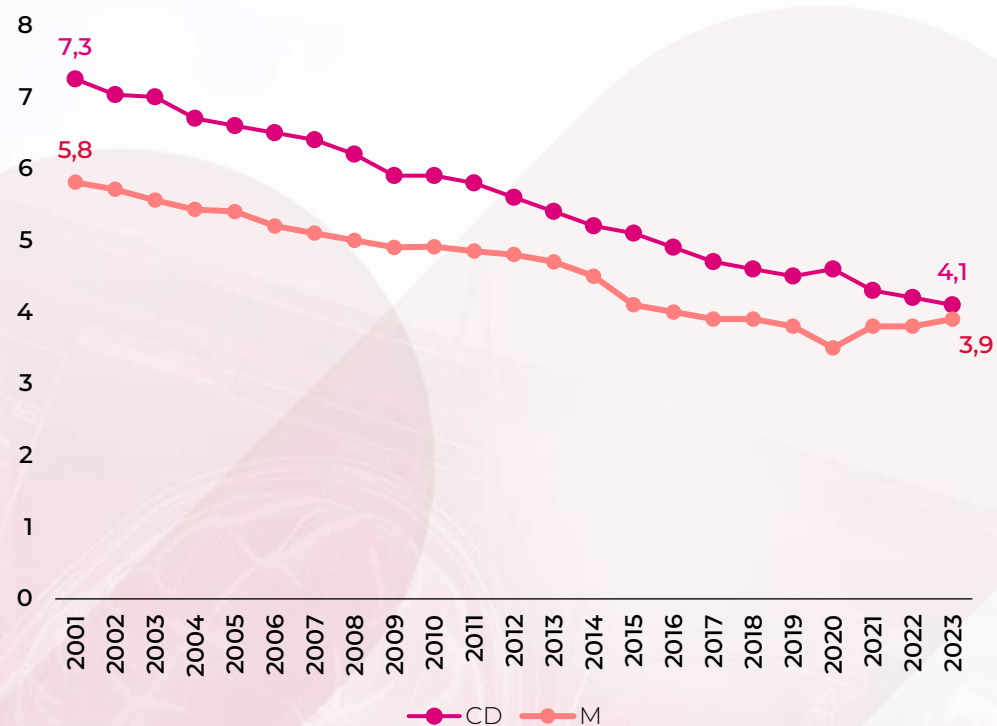
Ligduur I evolutie 2019 - 2023

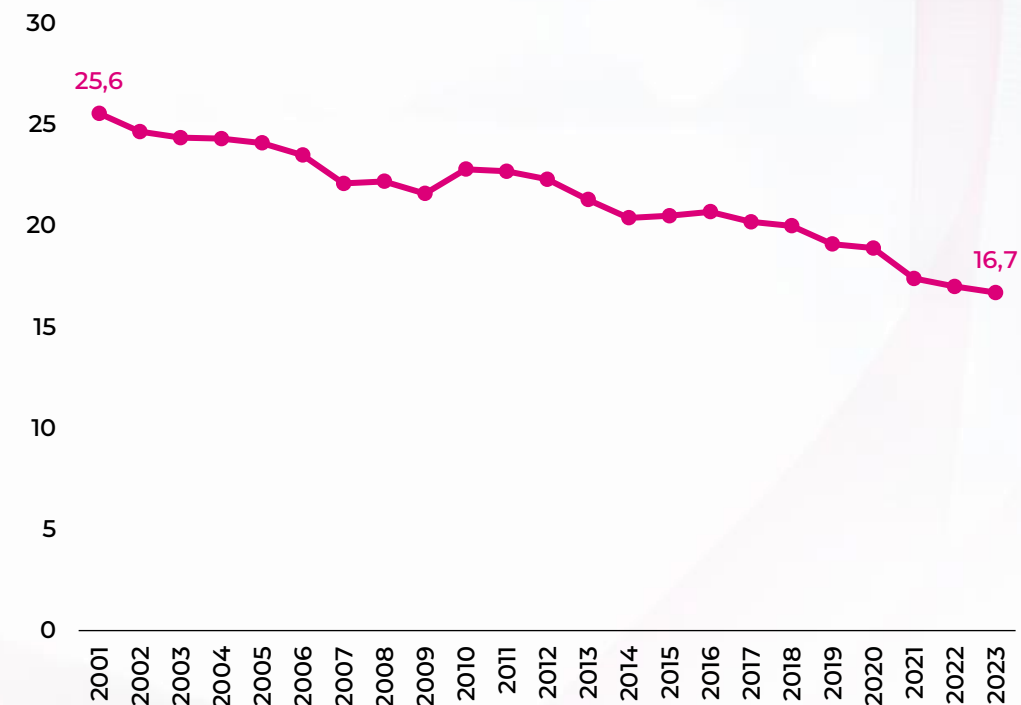
Continue daling van de ligduur sinds 2001

CD- en M-bedden

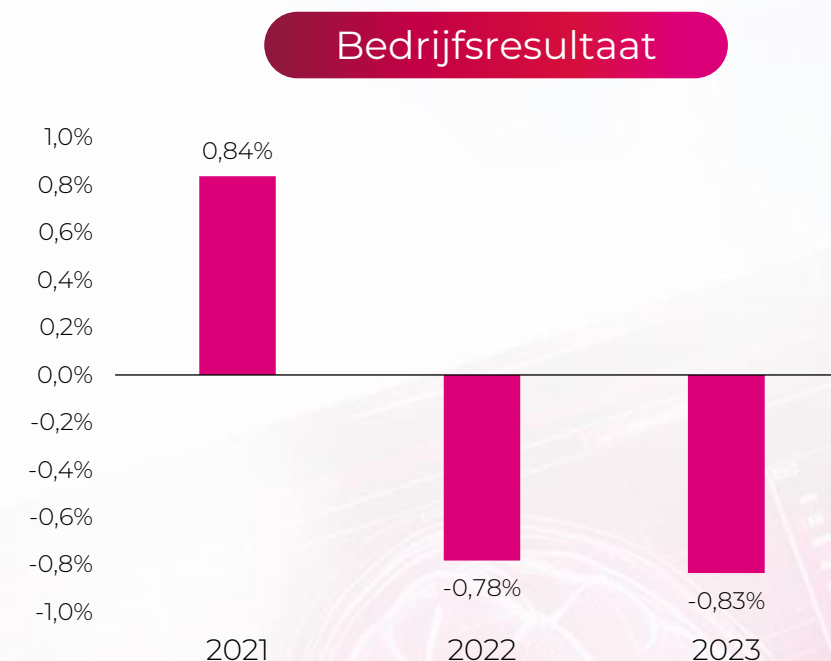
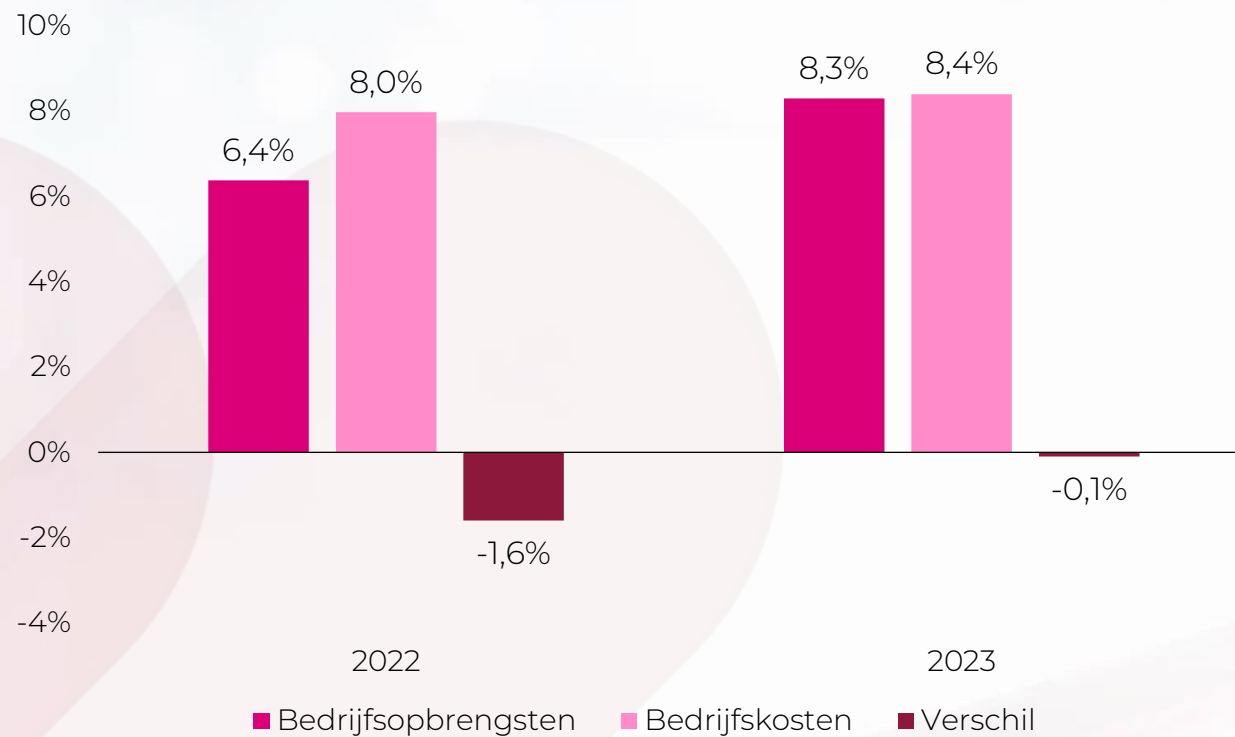
G-bedden

Resultaten **2023** en vooruitzichten **2024**

Bedrijfsresultaat herstelt niet ondanks sterke toename van de opbrengsten

Omzet blijft stijgen door toename van BFM, honoraria en farma

	2022	2023	% Evolutie
Omzet	18 980	20 531	8,2%
BFM	7.018	7.576	8,0% ●
Geraamde inhaalbedragen	-49	-172	-249,7%
Forfaits	817	880	7,8%
Farmaceutische producten	3 746	4 135	10,4% ●
Financiering deelstaat	71	81	13,7%
Honoraria (incl. laagvariabele zorg)	7 251	7 885	8,7% ●
Supplementen en nevenproducten	126	145	15,8%
Overige bedrijfsopbrengsten	1 631	1 799	10,3%
Totaal bedrijfsopbrengsten	20 611	22 330	8,3%

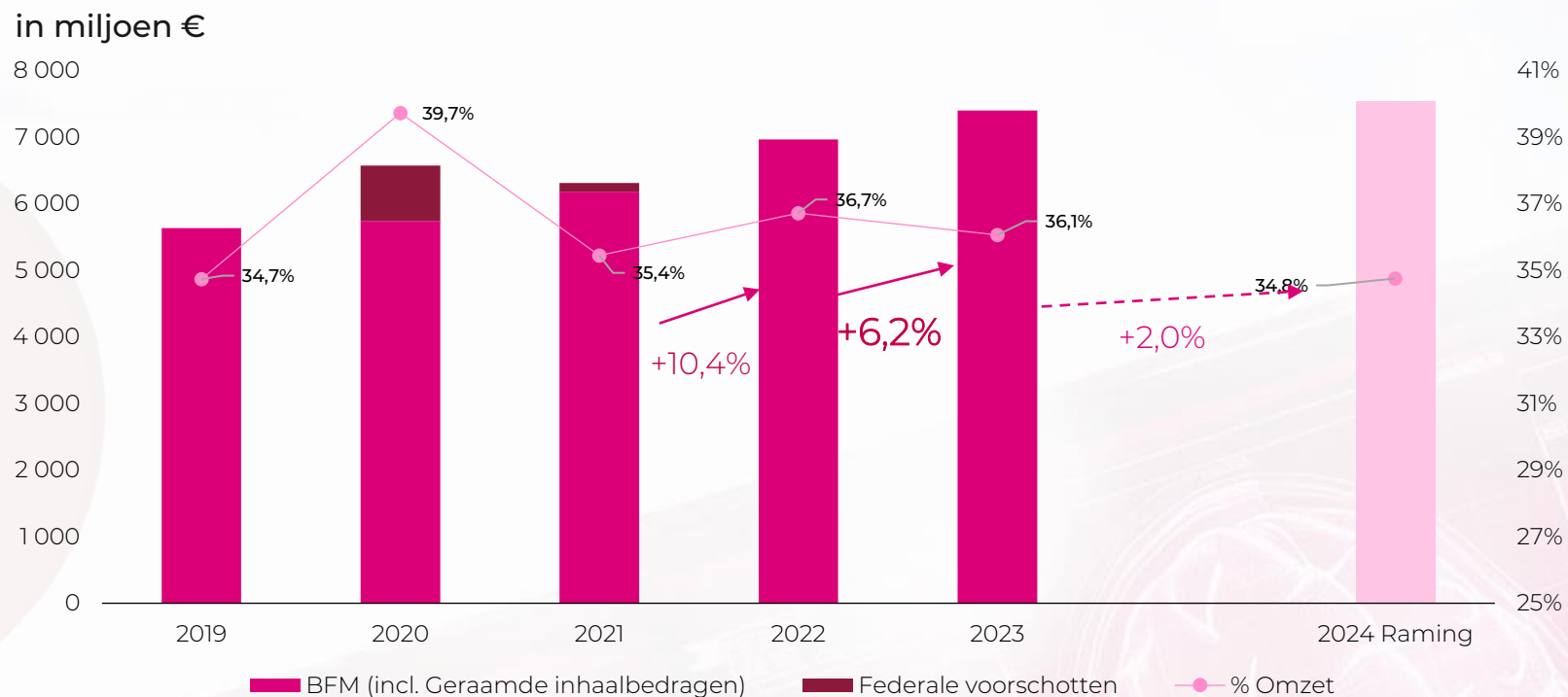
BFM blijft doorstijgen door indexeringsmechanisme en eenmalige premies

BFM 2023

7 404 mio€
36,1%
omzet

BFM (incl. geraamde inhaalbedragen)

- Energiesubsidies
- Indexaties
- ZPF 21 mln

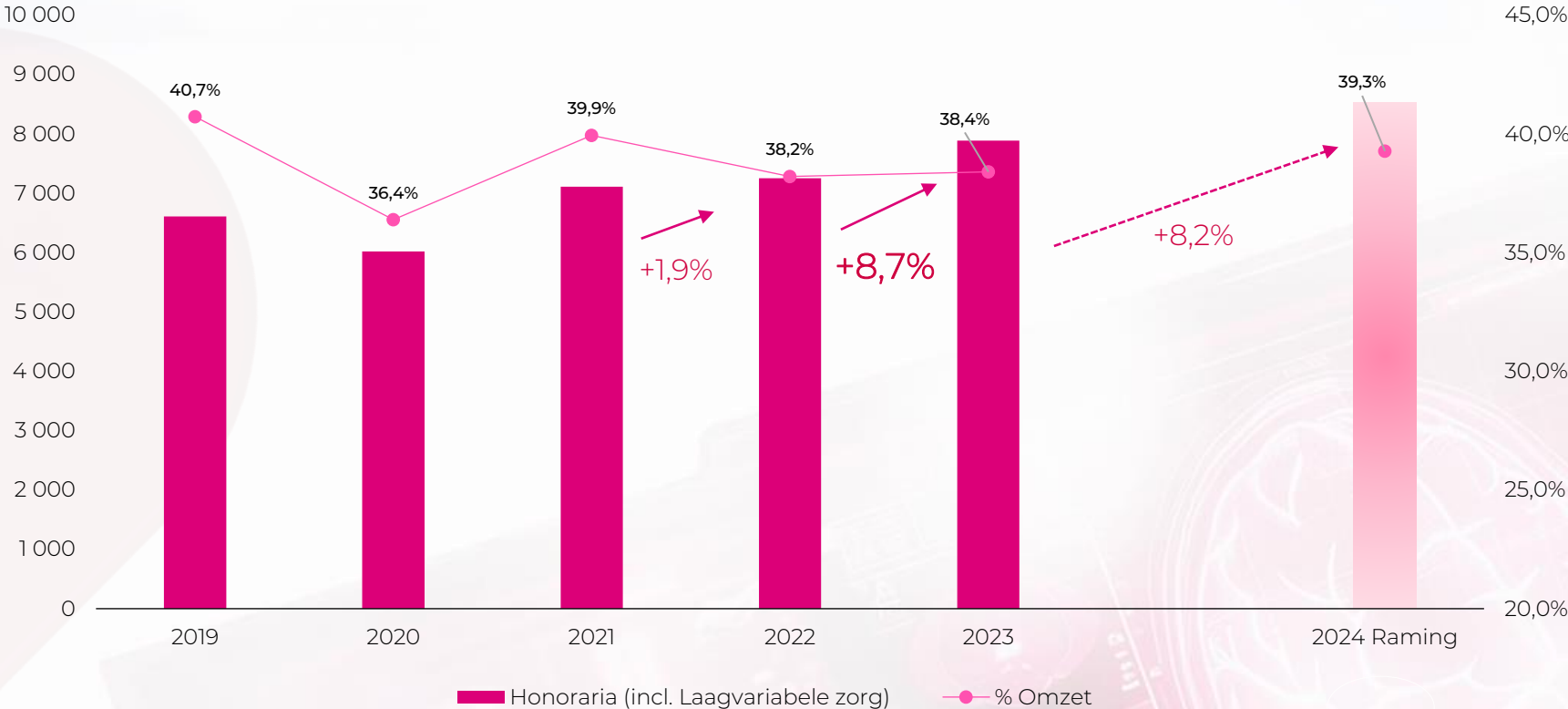
Indexatie van de honoraria volgde pas in 2023

Honoraria
7 885 mio€
38,4%
omzet

Honoraria (incl. laagvariabele zorg)

in miljoen EUR
en % van de
omzet

Indexaties
2023: 7,11%
2024: 6,05%

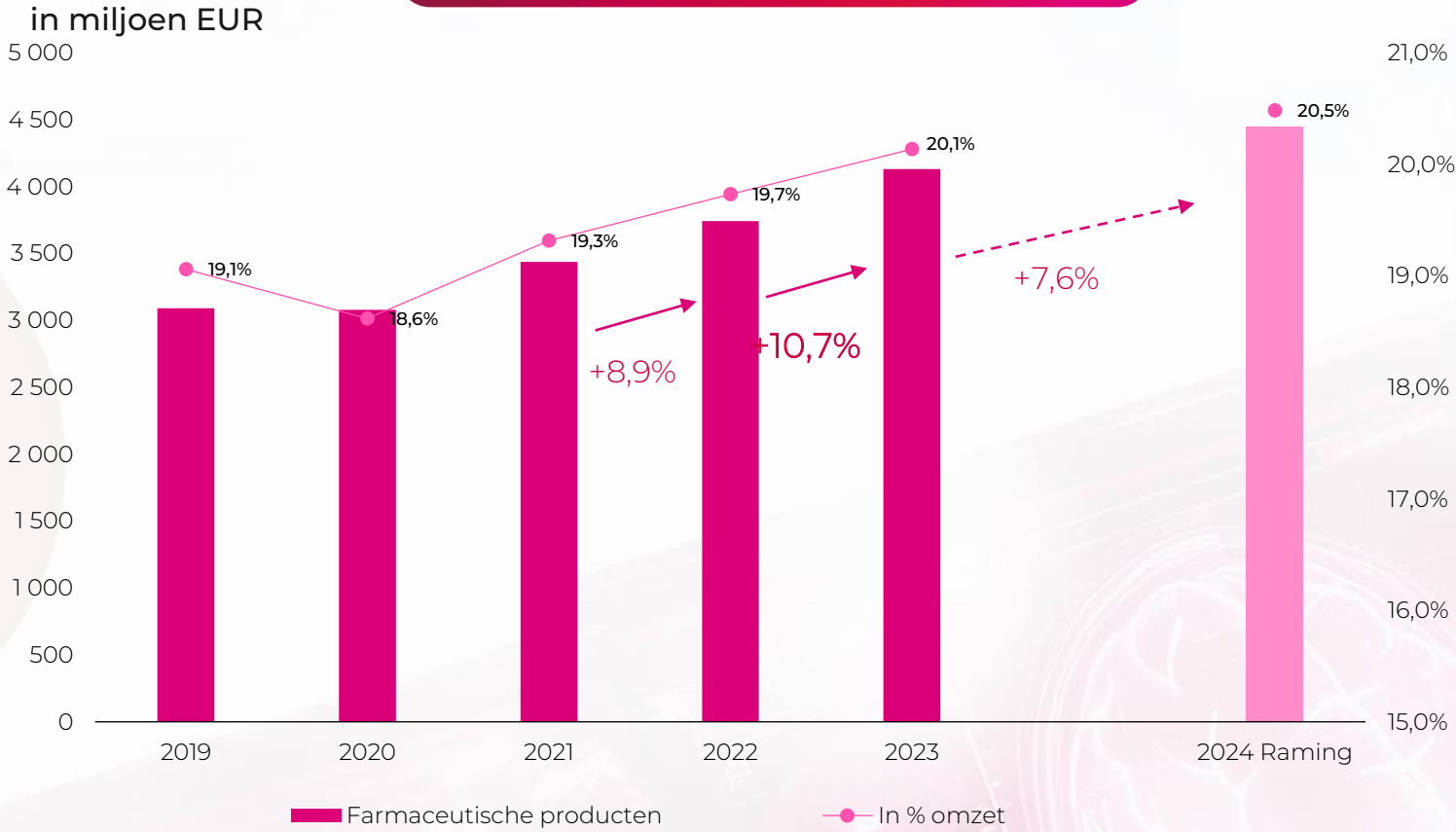

Farma is een aanzienlijk deel van de omzet geworden

Omzet
farma prod
4 135 mio€
20,1%
omzet

Omzet farmaceutische producten

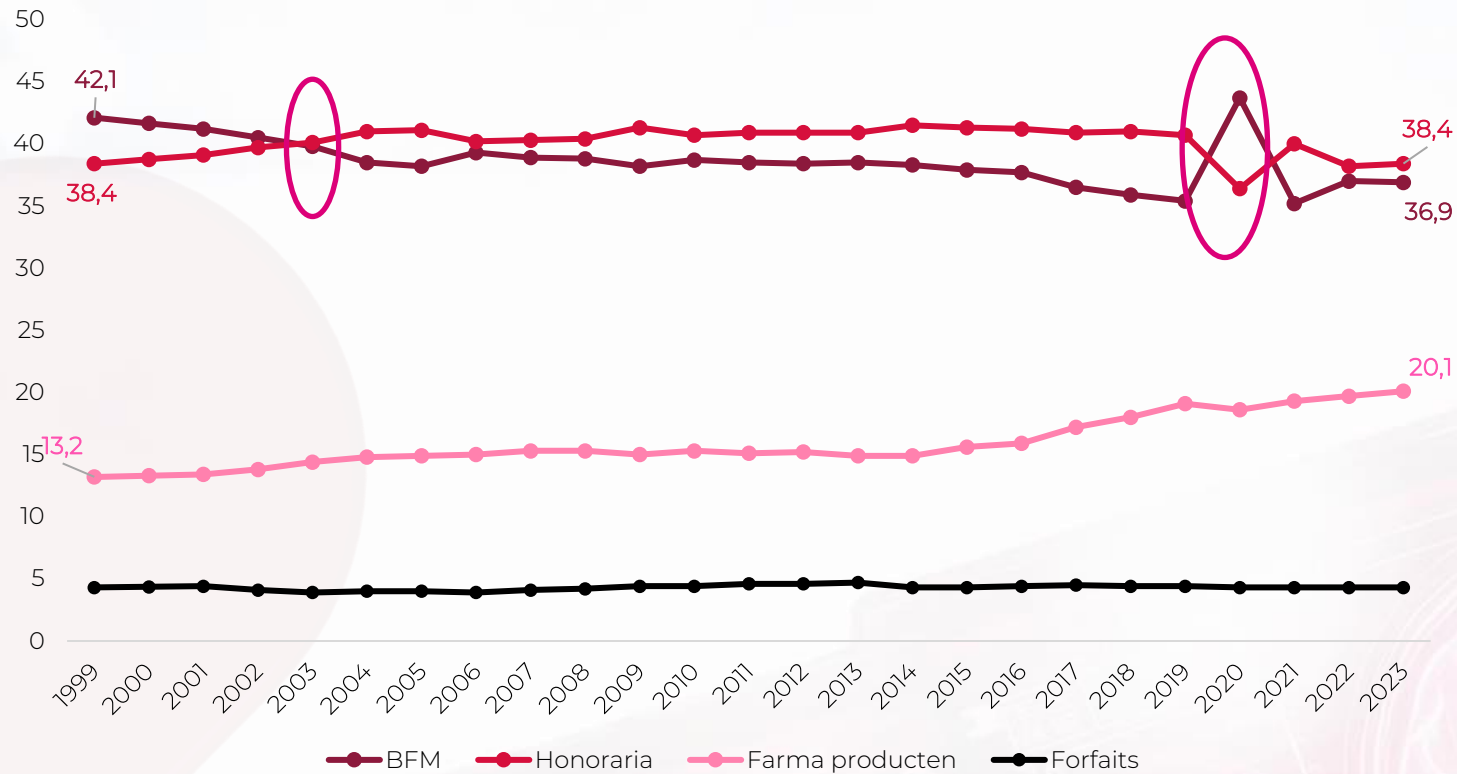

Steekproef = N89

Evolutie van de belangrijkste bedrijfsopbrengsten

in % omzet

Inflatie en indexaties doen de kosten sterker doorstijgen dan de omzet

	2022	2023	% Evolutie
Totaal bedrijfsopbrengsten	20 611	22.330	8,3%
Omzet	18 980	20 531	8,2%
Totaal bedrijfskosten	20 760	22.504	8,4%
Aankopen	4 899	5.458	11,4%
Farmaceutische producten	3 795	4 221	11,2%
Overige aankopen (zonder voorraadwijzigingen)	1 158	1 307	12,8%
Diensten	6 294	6.930	10,1%
Bezoldigingen artsen	4 403	4.902	11,3%
Bezoldigingen	8 408	8.961	6,6%
Overige bedrijfskosten	154	156	1,3%
Brutobedrijfsresultaat / EBITDA	856	825	-3,6%
Niet-kaskosten	1 005	1 000	-0,5%

Marges op farma staan onder druk?

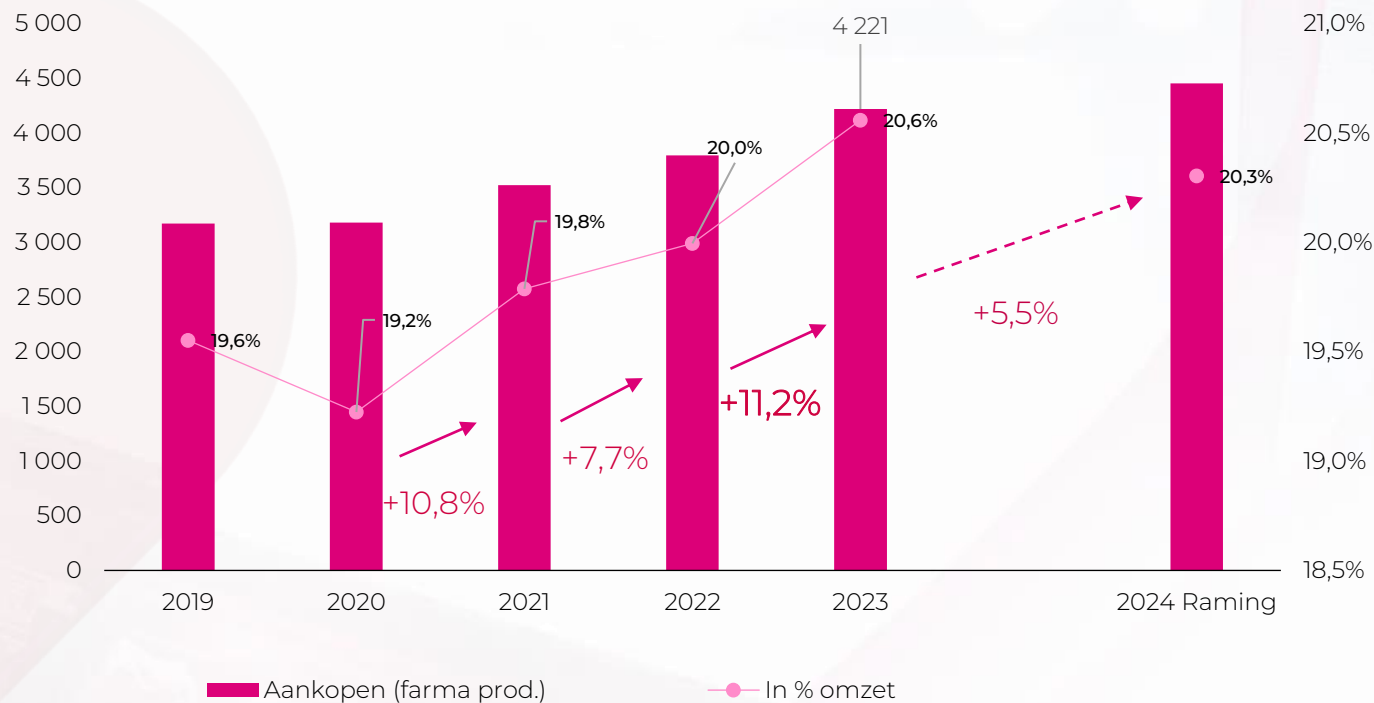
Aankopen
farma 2023

4 221 mio€
20,6%
omzet

Opbrengsten
Farmaceutische
producten in 2023

4 135 mio EUR
20,1% omzet
+10,7% tov 2022

Evolutie van de aankopen farmaceutische producten

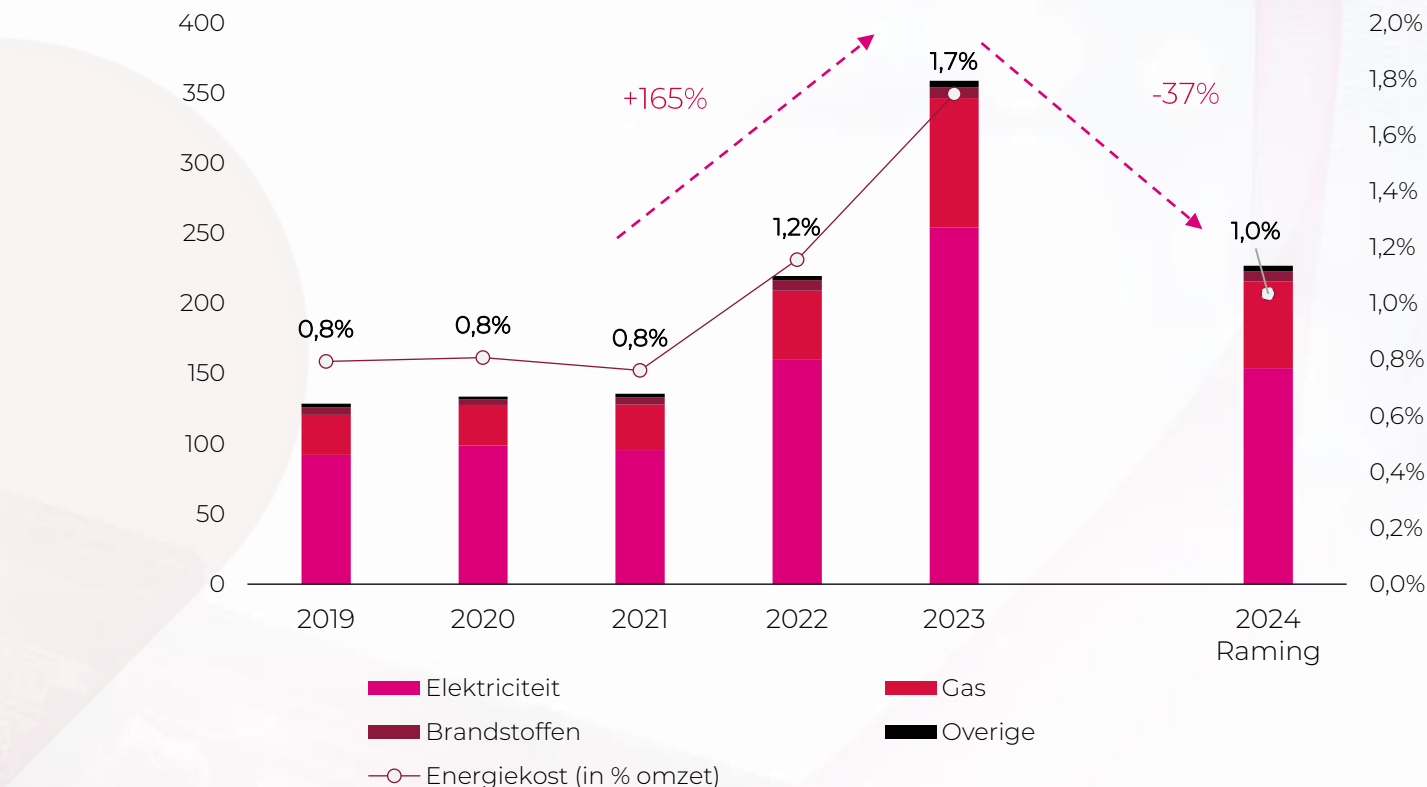
De **energiekosten** vragen
1% extra van de **omzet**
sinds 2021

Er is **beterschap** op
komst **en toch....**

Energie-
kosten 2023
359 mio€
1,7%
omzet

in miljoen €
en in % omzet

Evolutie energiekosten

Meerkost 2023 (tov 2021)

- +223 miljoen EUR = **+165%**
- 2023: **72 mln** energiesubsidies in AZ en UZ
- Vermindering in 2024 (-37%) = **niveau 2022**

Bezoldiging artsen is in 2023 sterk beïnvloed door de **indexatie** en lichte groei in activiteit

Bezoldiging
Artsen (619)
2023
4 902 mio€
23,9%
omzet

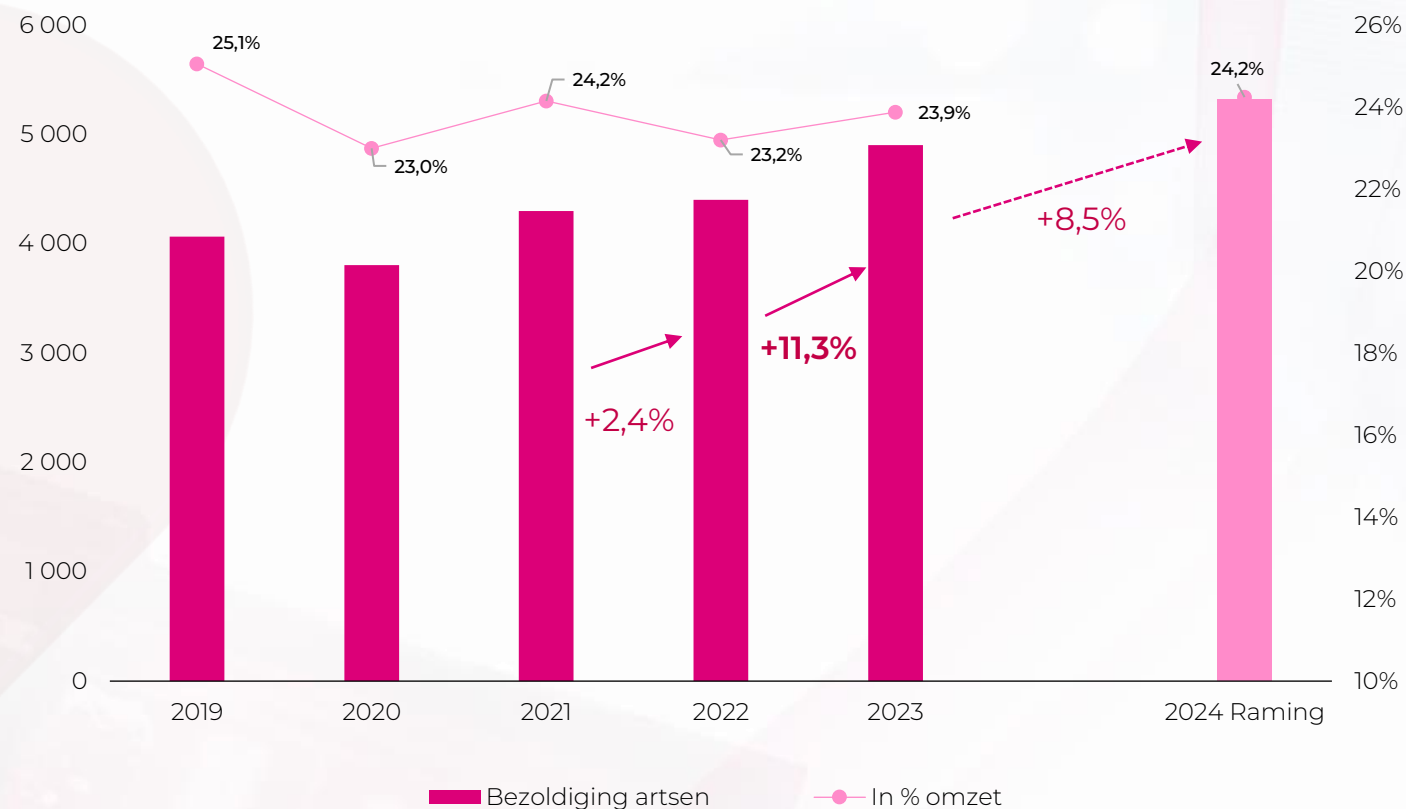
Opbrengsten
honoraria in 2023

7 885 mio EUR
38,4% omzet
+8,7% tov 2022

Steekproef = N89

in miljoen €
en in % omzet

Bezoldiging artsen

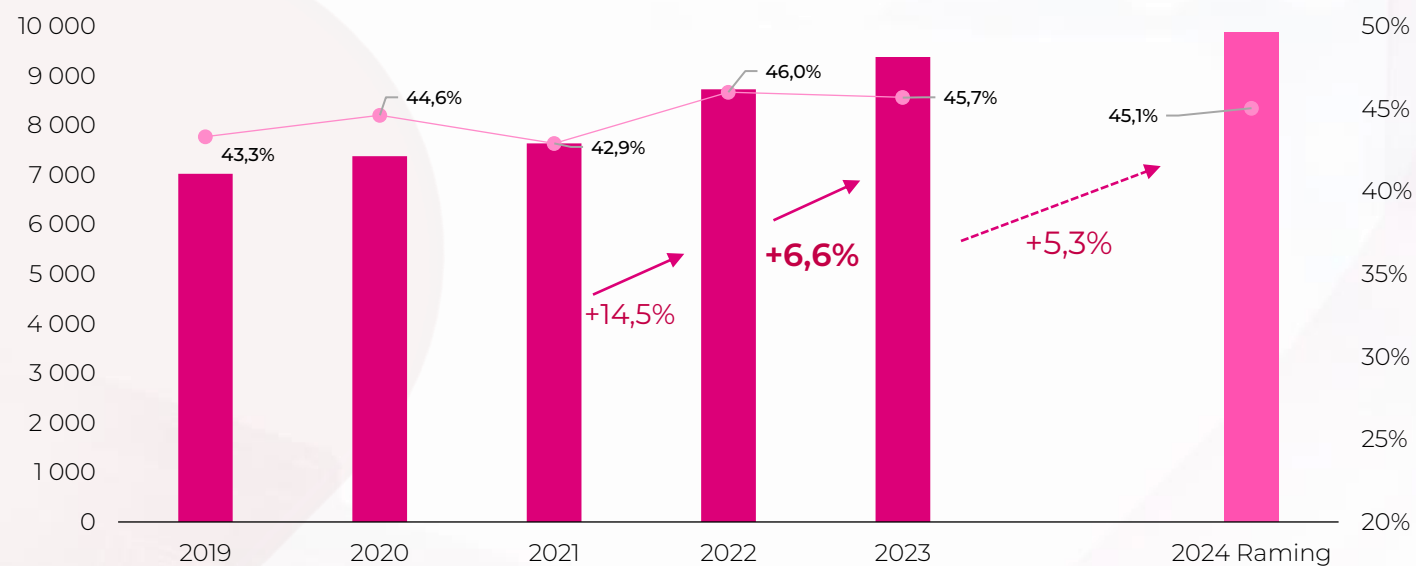

Indexaties 2022 rollen volledig uit over 2023

**Personeels-
kost 2023**
incl. Interims en TBG
8 961 mio€
45,7%
omzet

Evolutie personeelskosten incl. interims en TBG

in miljoen €

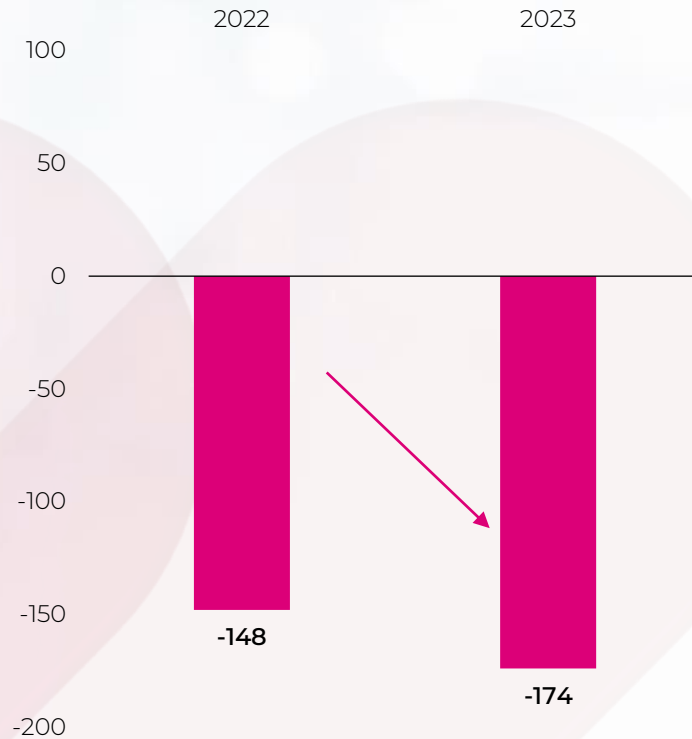
Steekproef = N89

■ Personeelskosten – incl. interims en TBG

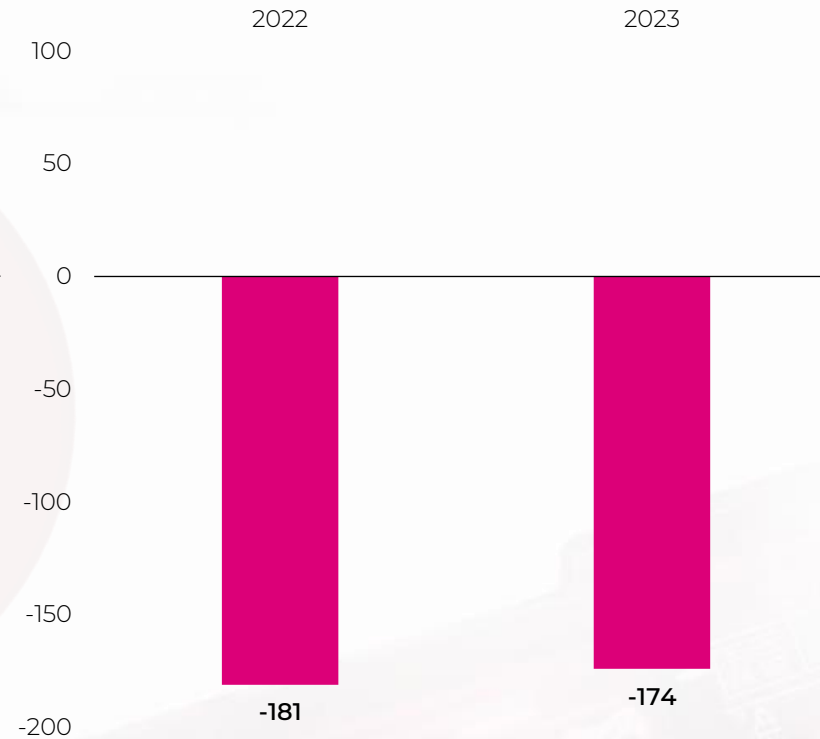
● In % omzet

Resultaat van het boekjaar nog minder dan flinterdun

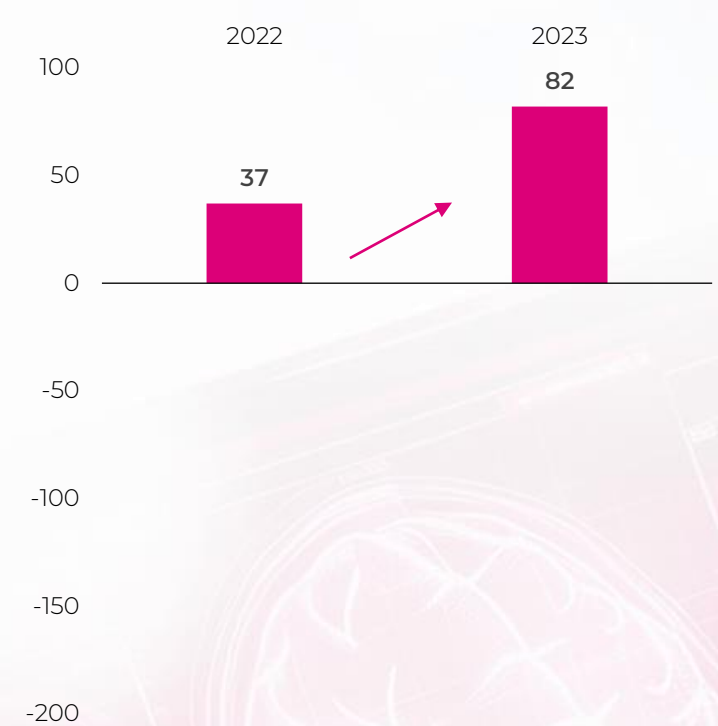
Bedrijfsresultaat

Gewoon bedrijfsresultaat

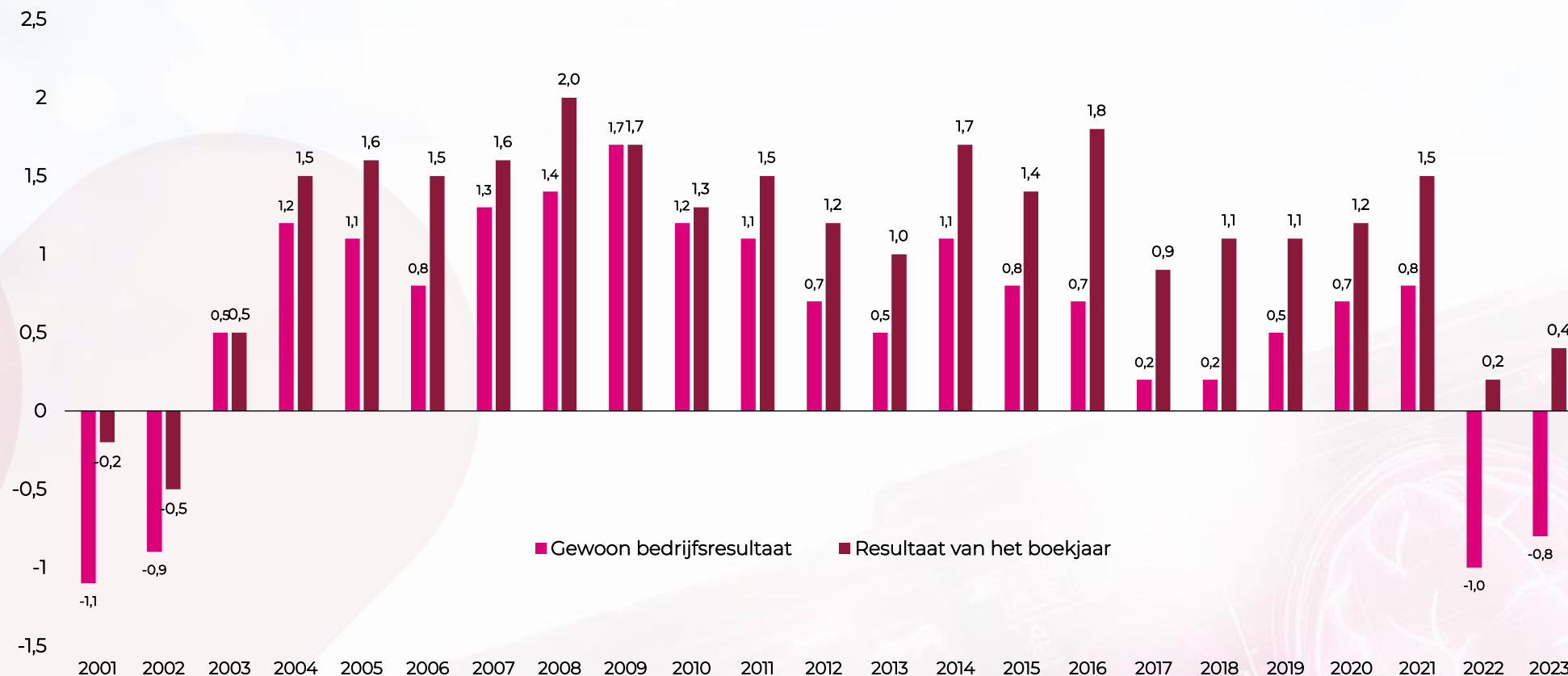
Resultaat van het boekjaar

Evolutie gewoon bedrijfsresultaat en resultaat van het boekjaar sinds 2001

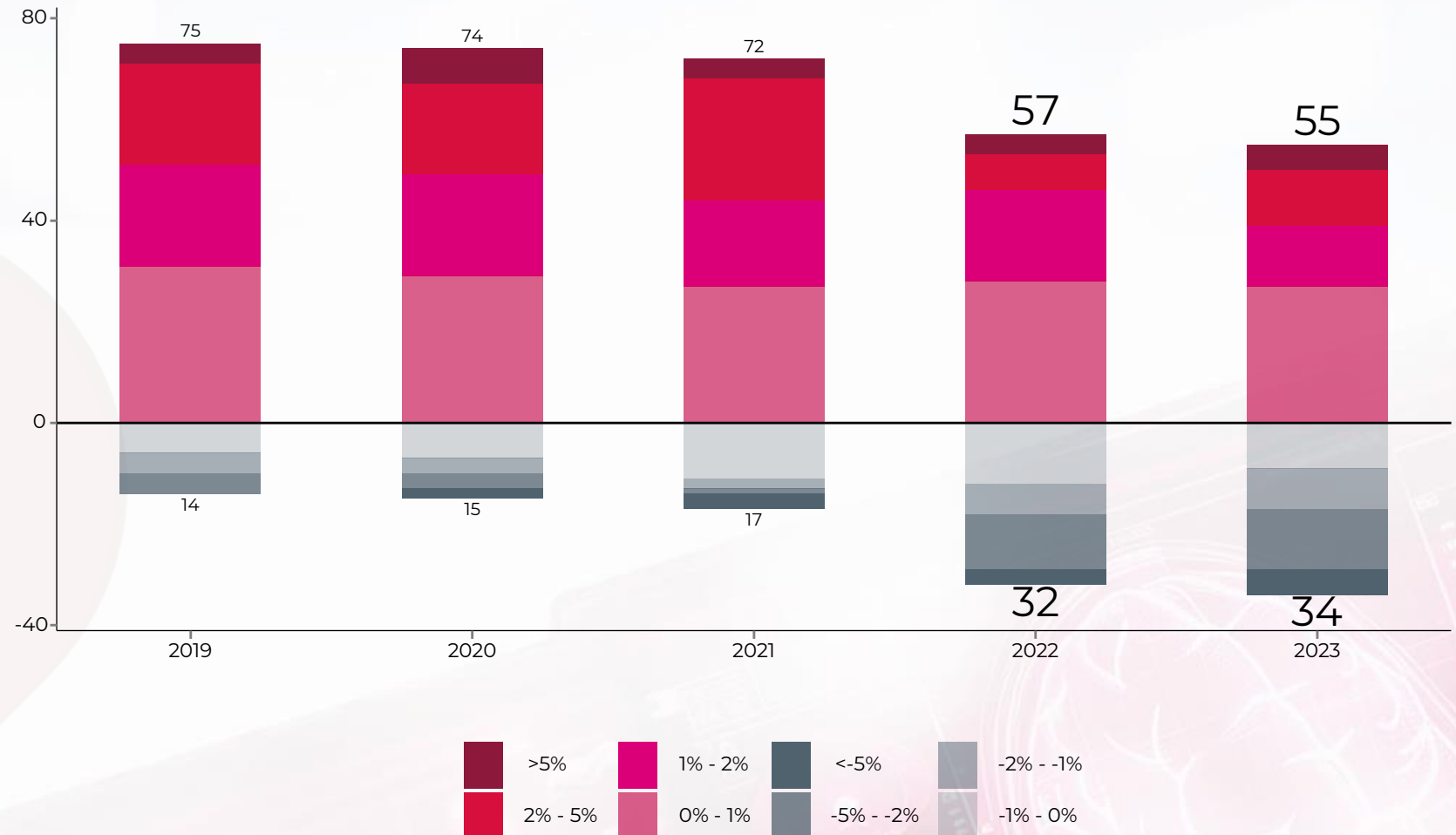

in % omzet

Evolutie resultaat van het boekjaar over 5 jaar

4 op de 10 algemene ziekenhuizen laten een tekort optekenen

Personeel

Personeelskost 2023

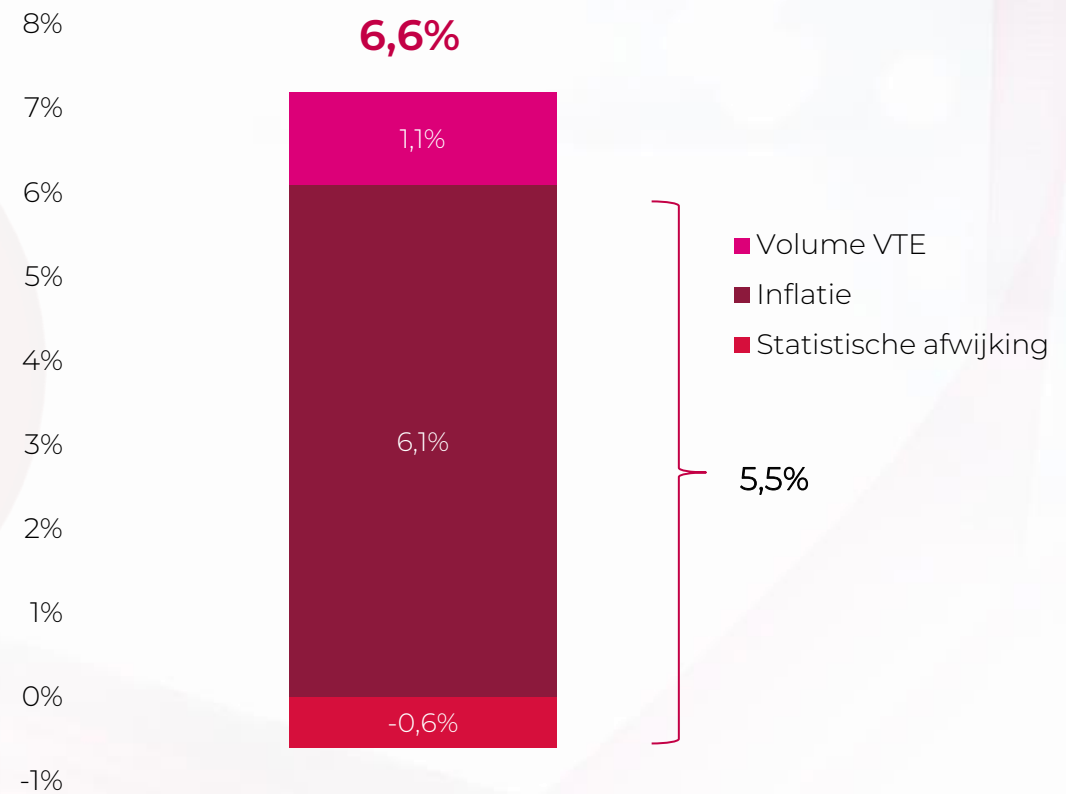
Elementen prijseffect:

- Indexatie (6,1%)
- Baremische evolutie

Beperkt volume-effect (1,1%)

* Zonder interim en TBG

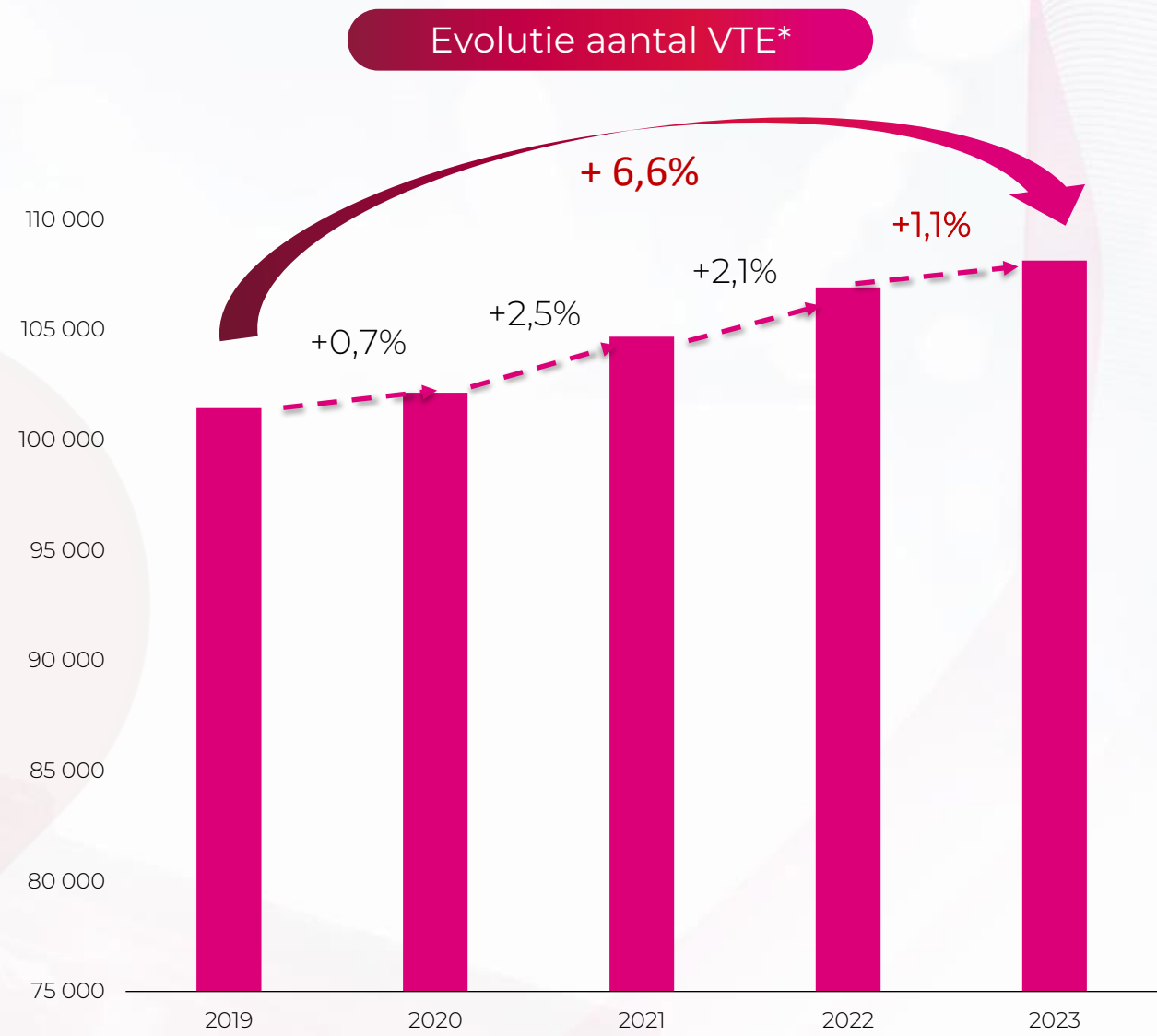
Prijseffect en volume-effect (tov 2022)

Aantal VTE steeg met 6,6% sinds 2019

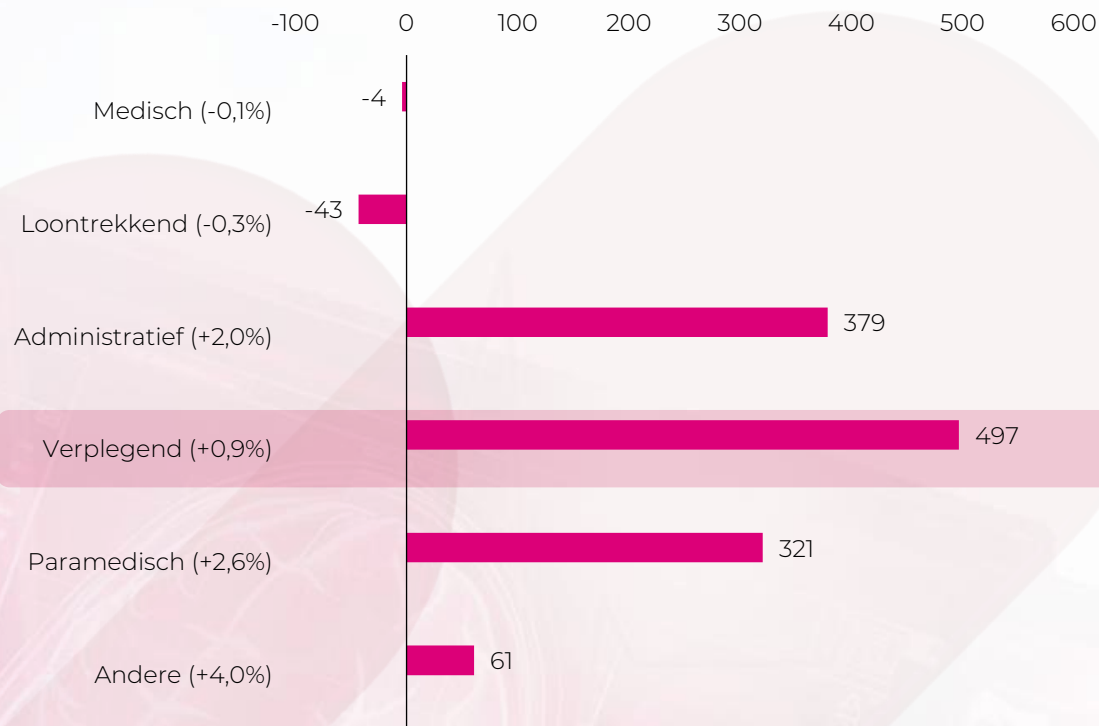
	2019	2023	Verschil	Evolutie
Aantal VTE *	101 459	108 137	6 678	6,6%

* Zonder interims en TBC

#VTE groeit maar onvoldoende om te beantwoorden aan de zorgvraag

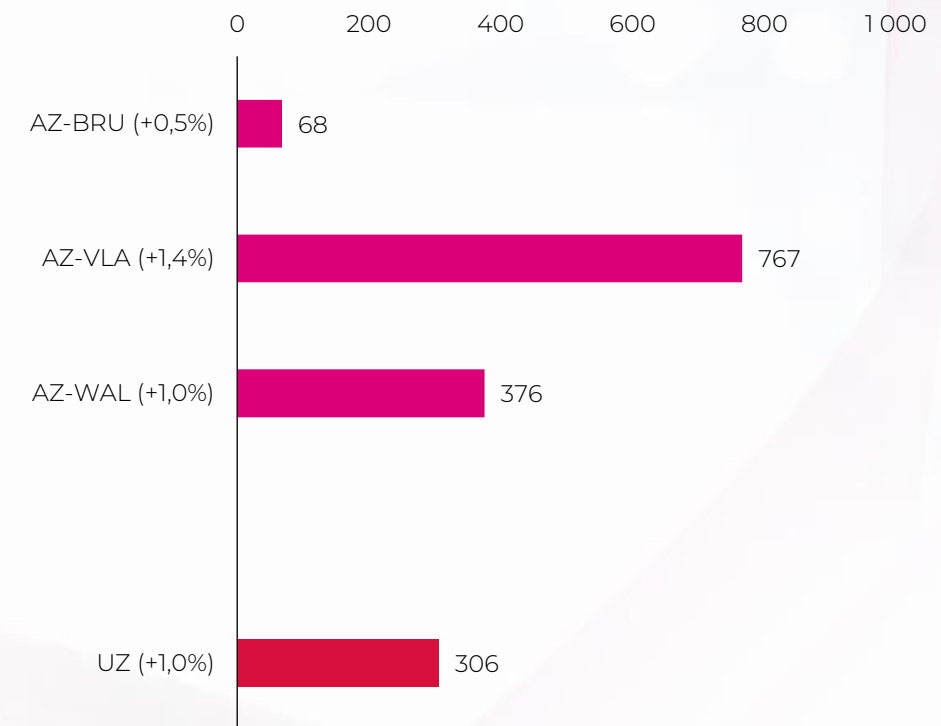
Evolutie VTE per type | 2022 - 2023

* Zonder interims en TBC

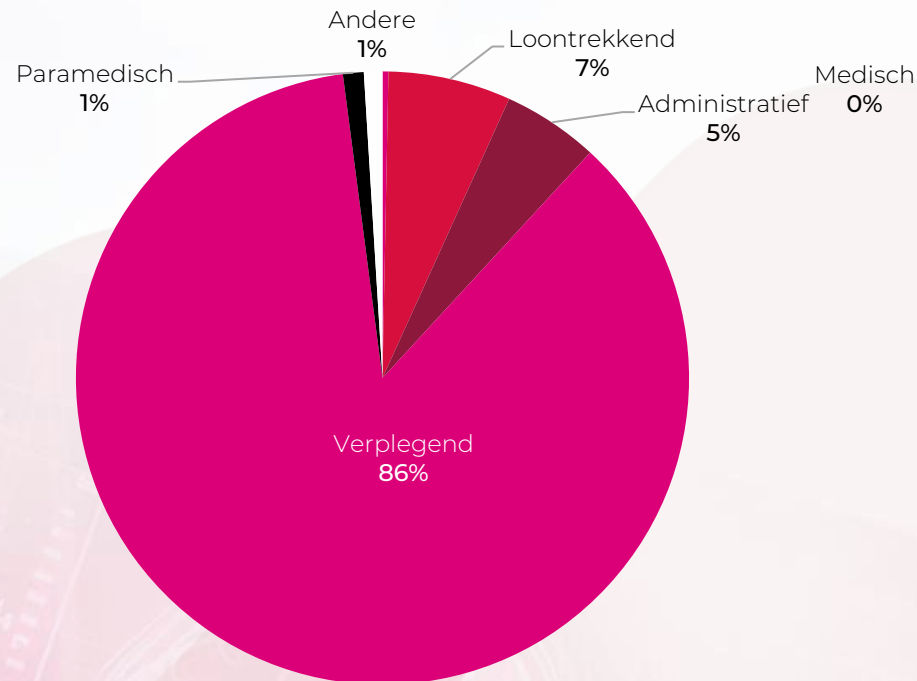
	2022	2023	Vershil	Evolutie
Aantal VTE *	106 927	108 137	1 211	1,1%

Evolutie VTE per regio | 2022 - 2023

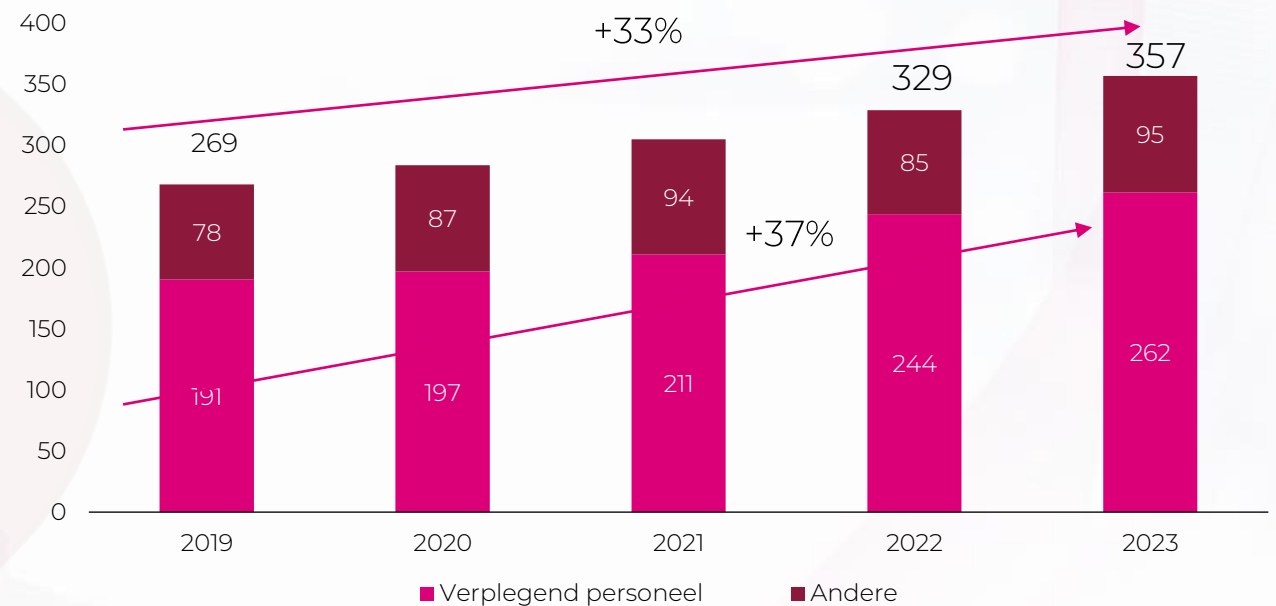

Steeds meer beroep op uitzendkrachten

Aantal VTE uitzendkrachten - 2023

Uitzendkrachten en TBG (Rubr. 617) 2019 - 2023

2023: +/- 2 400 VTE aan uitzendkrachten*, d.i. 2,2 % van het totale aantal VTE (3,6% voor het verplegend personeel)

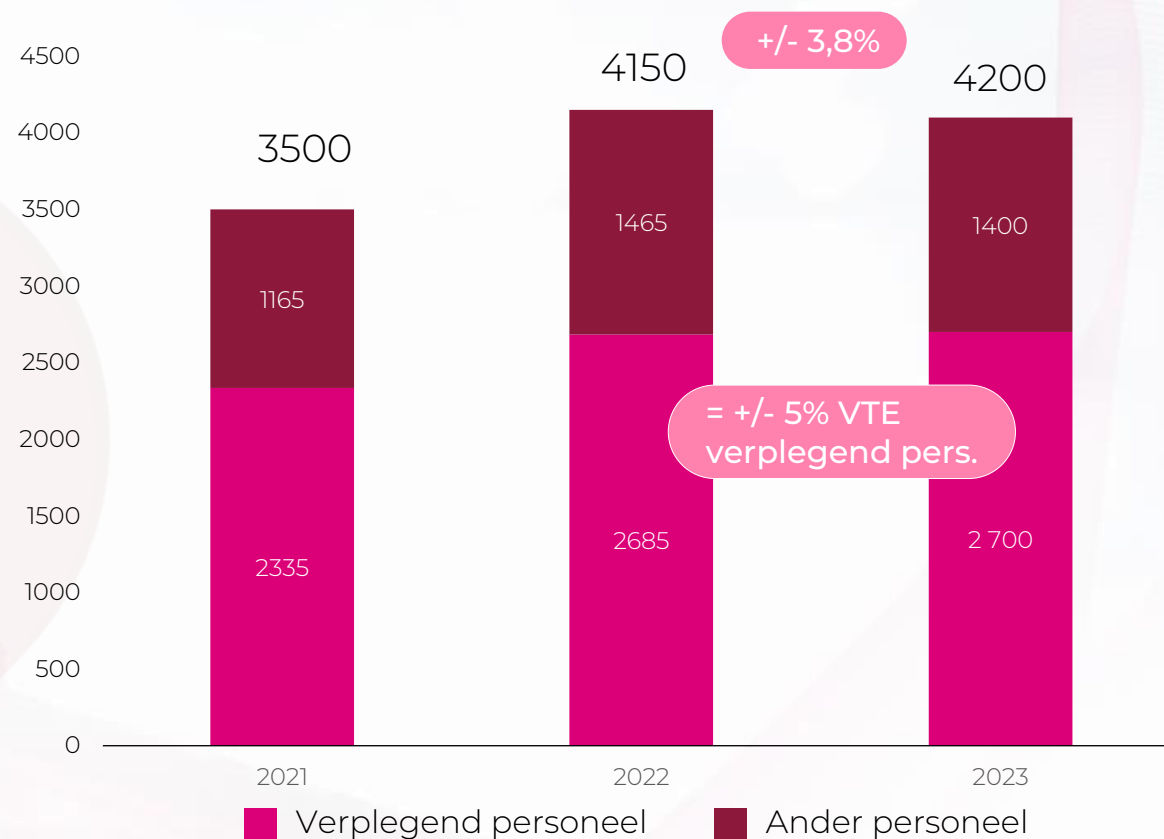
Bron: raming op basis van complementaire gegevens (N= 59 AZ)

Aantal vacante betrekkingen **stabiel**

Bijna 4000 betrekkingen **vacant** waarvan 2700 betrekkingen voor **verplegend personeel** in 2023

Stabilisatie tussen 2022 en 2023

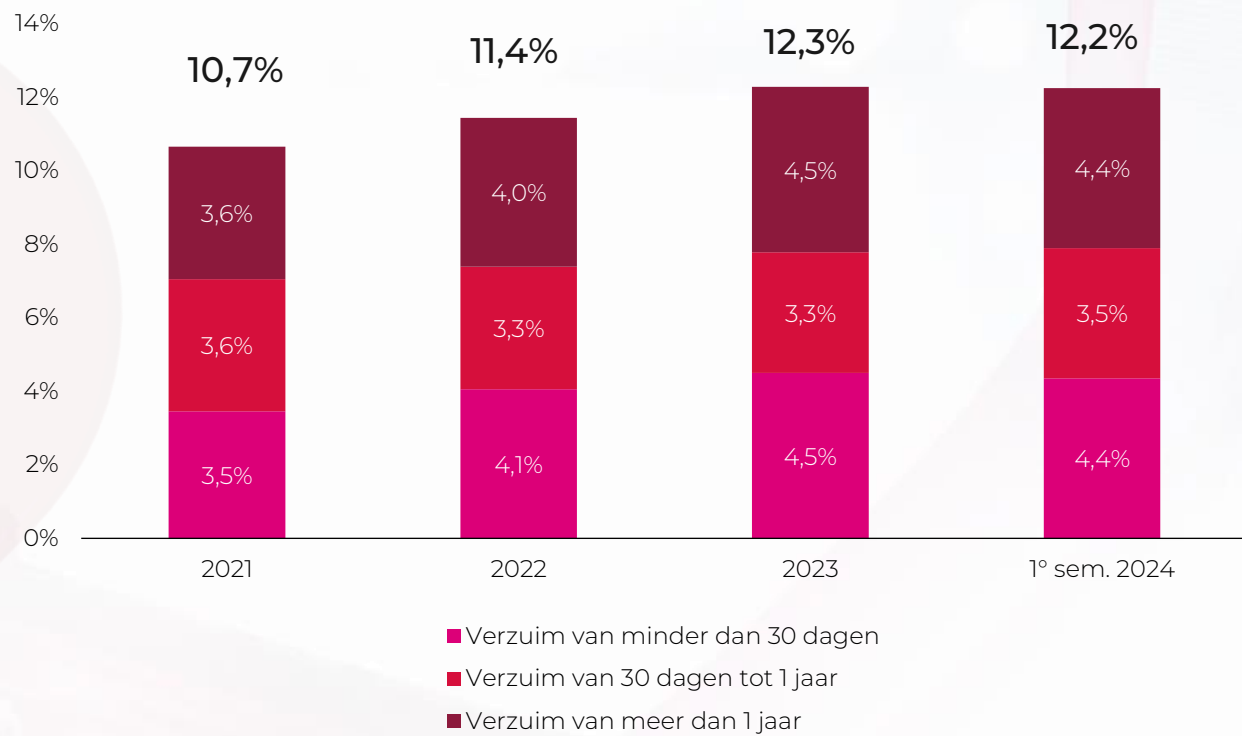
Raming van het aantal vacante betrekkingen* 2019 - 2023

* Bron: extrapolatie op basis van onze enquête / N=42 AZ

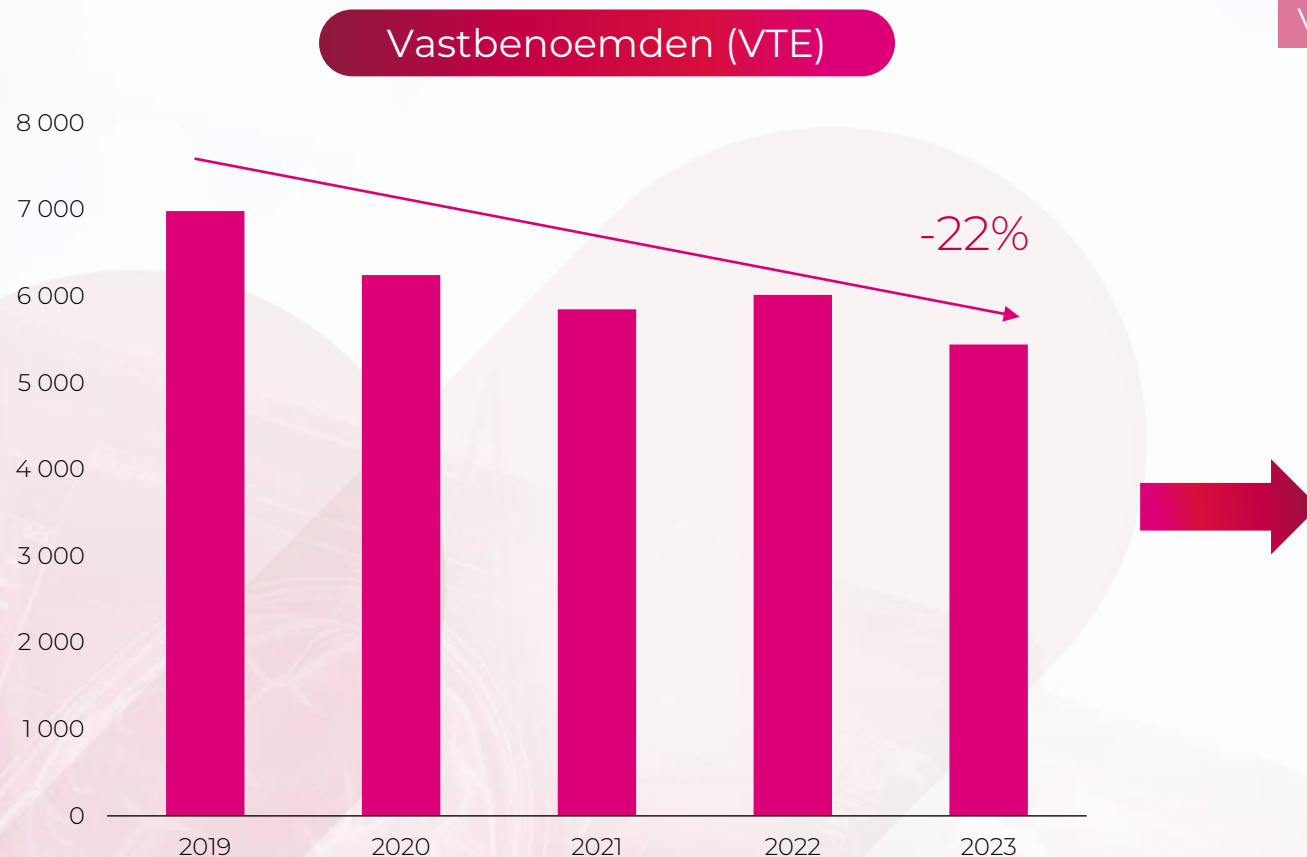
Sinds de COVID-crisis blijft het **ziekteverzuim** (absenteïsme) **toenemen**

Evolutie van het ziekteverzuim*

***Ziekteverzuim =**
% van het aantal dagen afwezigheid (niet-geplande afwezigheid, dus zonder wettelijk, syndicaal of vormingsverlof, e.a.) in verhouding tot het theoretisch aantal werkdagen per jaar.

Steeds minder vastbenoemden en de pensioenlasten nemen toe

	2019	2023	Vershil	Evolutie
Aantal VTE	6 984	5 443	1 541	-22%

PENSIOENBIJDRAGEN

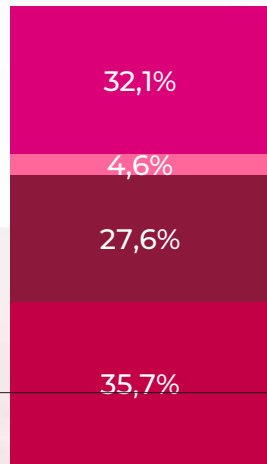
Sterke **stijging** verwacht van de **responsabiliseringsbijdrage** (bijna 170 miljoen EUR in 2023 tot 325 miljoen EUR in 2029 (zonder bonus/malus 2° pijler))

Voor een dertigtal betrokken ziekenhuizen, betekent deze bijkomende pensioenlast 1,8% van de omzet in 2023 (en tussen 3 en 4% in 2029)

Balans

Passiva

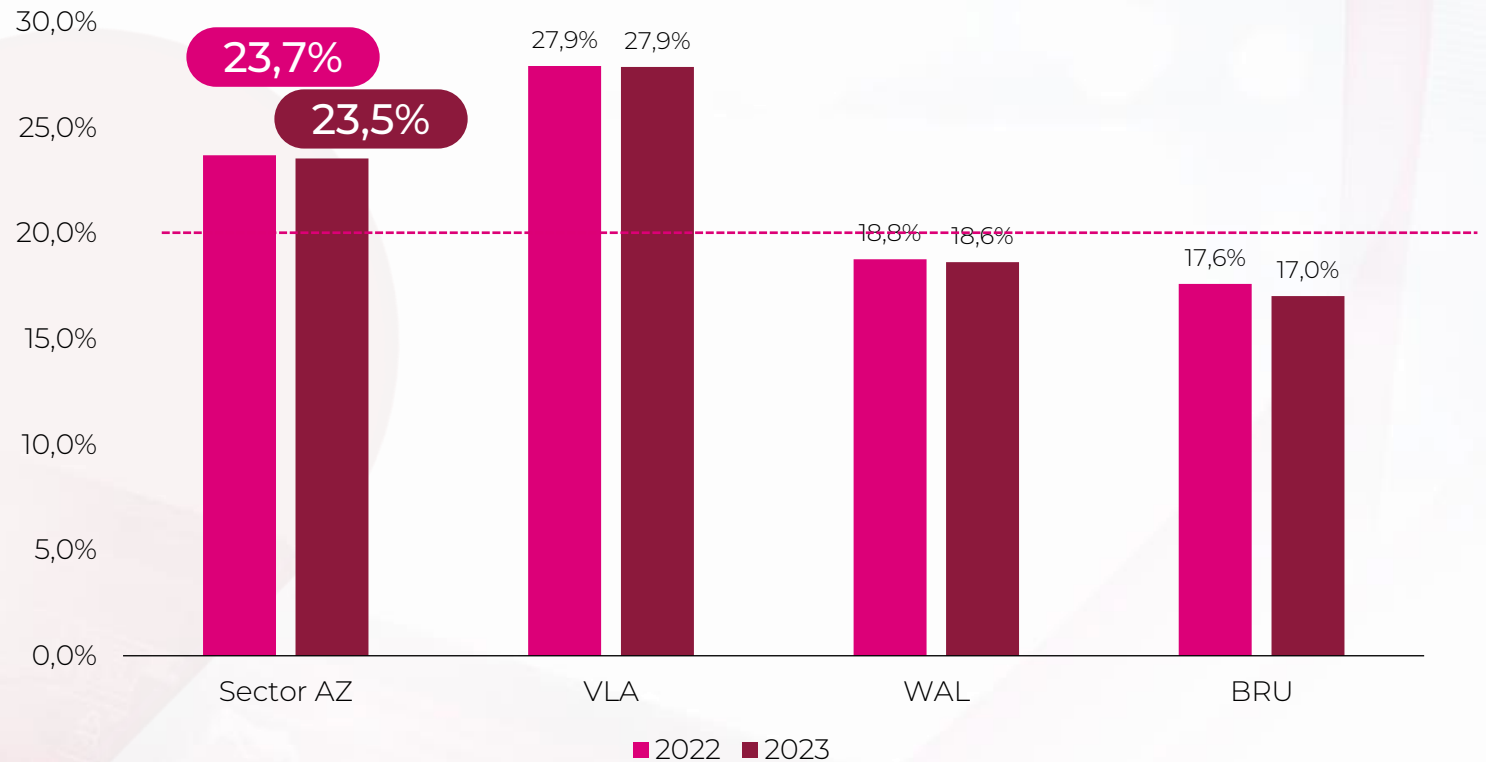
- Overige schuld
- Financiële LT-schuld
- Voorzieningen voor risico's en lasten
- Eigen vermogen

in miljoen €

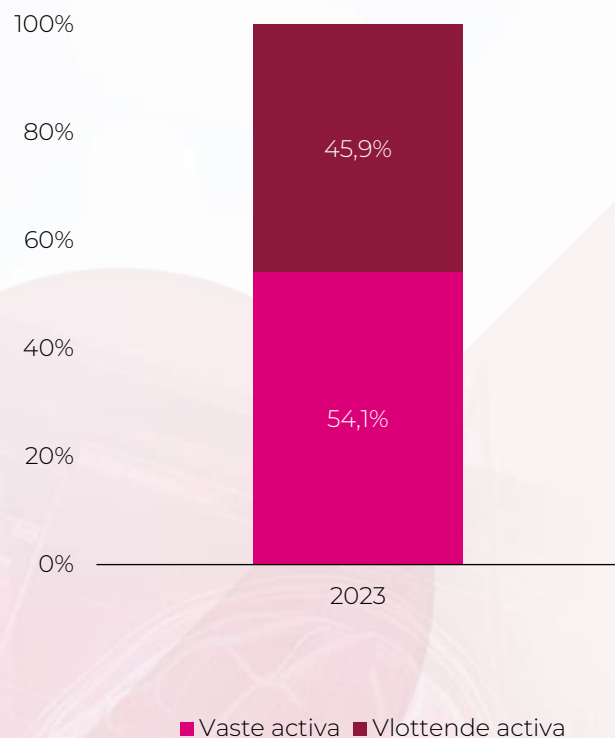
Passiva	2022	2023	Evolutie 2022-2023
Eigen vermogen	7.493	7.639	2,0%
Investeringsubsidies	2.066	2.027	-1,9%
Voorzieningen voor risico's en kosten	1.228	1.086	-11,5%
Schulden op meer dan één jaar	7.242	7.380	1,9%
Financiële LT-schuld	6.424	6.556	2,1%
Diverse schulden	658	668	1,4%
Schulden op ten hoogste één jaar	6.517	7.248	11,2%
Vervallende LT-schuld	653	658	0,8%
Financiële KT-schuld	231	471	103,5%
Lopende schulden	3.615	4.085	13,0%
Inhaalbedragen	721	854	18,4%
Bezoldigingen en sociale lasten	1.587	1.579	-0,5%
Andere KT-schuld	430	456	6,1%
Overlopende rekeningen	410	417	1,6%
Totaal passiva	22.890	23.770	3,8%

Solvabiliteit blijft verder onder druk staan

Evolutie eigen vermogen zonder investeringssubsidies regionaal

Activa

in miljoen €

Activa	2022	2023	Evolutie 2022-2023
Vaste activa	12.286	12.748	3,8%
Materiële vaste activa	11.933	12.406	4,0%
Terreinen en gebouwen	9.197	9.579	4,2%
Medische uitrusting	909	948	4,3%
Niet-medische uitrusting	658	653	-0,7%
Vaste activa in aanbouw	1.072	1.135	5,9%
Vlottende activa	10.603	10.864	2,5%
Vorderingen op meer dan één jaar	744	695	-6,6%
Vorraden en bestellingen in uitvoering	470	492	4,6%
Vorderingen voor prestaties	5.396	5.542	2,7%
Patiënten	522	514	-1,5%
Verzekeringsinstellingen	4.408	4.539	3,0%
Inhaalbedragen	315	300	-4,9%
Artsen	91	105	15,1%
Liquide middelen	1.640	1.431	-12,7%
Beleggingen	1.286	1.495	16,3%
Totaal activa	22.890	23.612	3,2%

Materiële vaste activa

Vlaanderen nam een ziekenhuis in gebruik

Wallonië is aan het bouwen

Totaal MVA per regio

in miljoen €

14 000

12 000

10 000

8 000

6 000

4 000

2 000

0

2022

2023

■ VLA ■ WAL ■ BRU

+4,6%

-1,2%

+7%

+3,6%

1 824

3 780

6 329

1 802

4 046

6 558

Evolutie type MVA per regio

Terreinen en gebouwen

Medische uitrusting

Niet-medische uitrusting

Vaste activa in aanbouw

-250

0

250

500

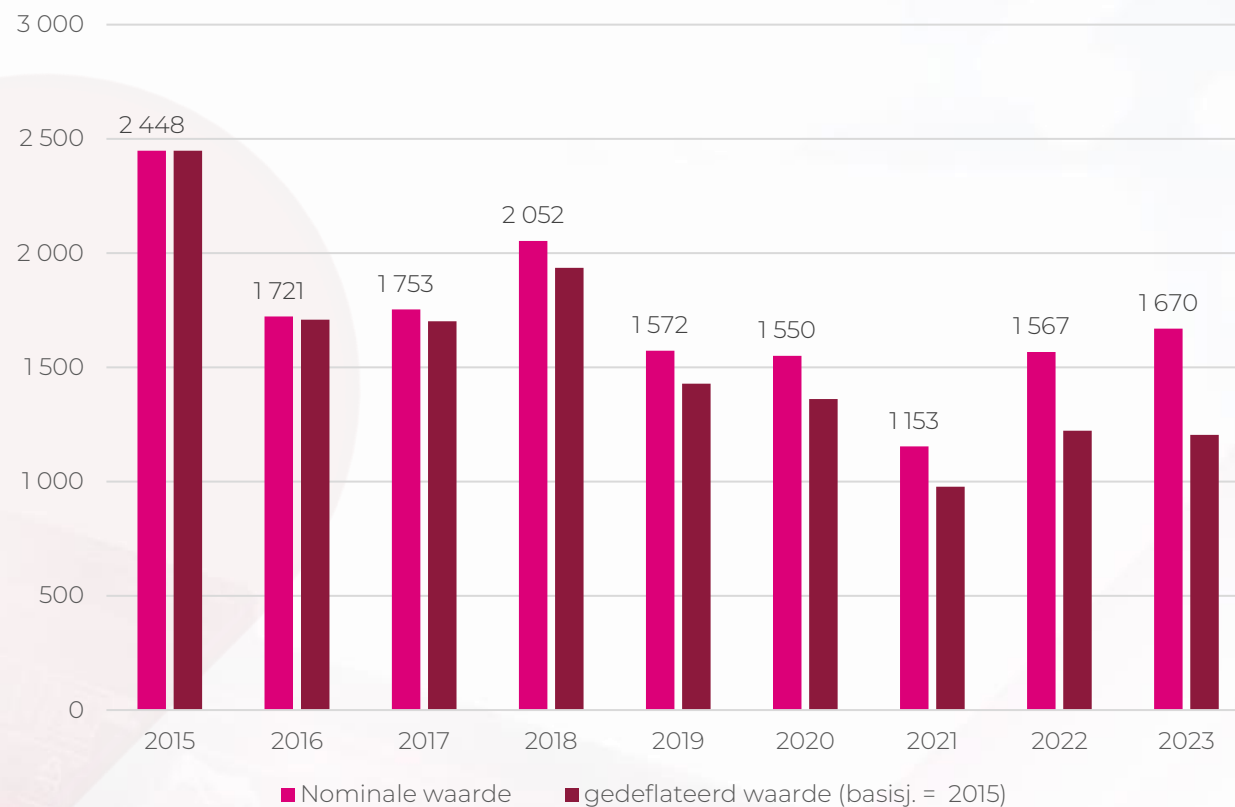
■ VLA ■ WAL ■ BRU

Terreinen en gebouwen

Bruto-investeringen

Nominaal en gedeflatteerd

in miljoen €

*Investeringen zonder MVA in aanbouw en afschrijvingen

Conclusies

Conclusie

Ziekenhuissector staat op een kantelpunt...

Robuust ziekenhuis

I Ziekenhuis

Naar een rendabel / futureproof kader...

- Personeel
- Energietransitie / Duurzaamheid
- IT / AI / Cybersecurity / NIS2
- Rol in zorglandschap
- Kwalitatieve zorg

II Overheden

Toekomst van de zorg bepalen...

- Federaal
 - duidelijk/stabiel financieringskader
- Regionaal
 - afstemming forfait reële kostprijzen
- Coherente samenwerking tussen beleidsniveaus

III Belfius

Oplossingsgerichte expertise...

- Maatschappelijke rol
- Kredietverlening
- Partnership
- Relatiebeheerders

Een ROBUUST zorglandschap gewapend tegen de maatschappelijke uitdagingen

MAHA

sectorstudie 2024

Cijfers 2023/2024